

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. — kr. „ pol leta „ 60 „ „ četrť leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v škofijsk. poslopju (Bischöfshof.) Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopis se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pol milijona podpore stradajočim delavcem!

(Konec g. Hermanovega govora.)

II. Pa tudi sistem svojega vzroka nima sam v sebi, ampak v tem, da se centralno vodstvo oprostuje tistih dolžnosti, ki jih naklada pravna postava. Če na Dunaju kaj storé ali pa opusté, še prašajo ne, če je to tudi prav. Tudi se ne držé in ne obračajo do pravičnih, ampak dopada se jim, narodom, namesto ljudske koristi pospeševati in nasprotje poravnovati, življenje v državi kolikor mogoče greniti in še tam napravljati težave, kjer jih ni bilo, kakor se je v novejšem času gledé Tirolskega zgodilo! Ali so vedne voline nadleže v neki drugi deželi (na Českem) morebiti pripravne pomnožiti ljudsko blagostanje in duhove spraviti? Volja državne oblasti ni dobrohotna, ne pravna, tedaj tudi ni močna in veljavna, in to je pravi in najimunitnejši vzrok našega moralčnega in materialnega siromaštva, to je vzrok, zakaj da se v sovraštvu in neslogi drug od drugega oddaljujemo. Državno poslopje se mora majati, če nima podlage pravnosti in pravičnosti. Tudi narodi vedó, da zlega niso oni krivi, ampak da izvira od drugod, da so po vladanju v revščino prišli, in ne more izostati, da bodo zarad trpljenja svojega tiste dolžili, ki so ga zakrivili, in ki imajo moč in dolžnost mu konec storiti. Mi na Štajerskem bi si že vedeli pomagati ter pomanjkanju in ž njim vred odrtiji v okom priti, če bi bili najprej oproščeni vezi centralistične vstave in nekakih temeljskih državnih postav, ki imajo itak le teoretično vrednost, praktično veljavo pa le tam, kjer služijo koristim ene stranke. Mi bi bili praktični in bi v deželi najbrže ustanovili srednje velike okraje z eno samo gosposko za politične, sodnijske, davkarske in notarijske zadeve, kterej bi za gospodarske okrajne zadeve pridjali izvoljen okrajni zastop. Ta edina cesarska gosposka bi bila obenem hranilno in posojilno društvo, ktero bi iz prihranjenih vlog okrajnega prebivalstva, iz sirotinskih in vloženih denarjev in iz zalog deželnega zaklada dobilo potrebno glavnico ter bi imelo na-

logo in bi tudi zamoglo okrajnim prebivalcem v zadregi vselej hitro brez posebnih stroškov in proti zmernim obrestim denarje posojevati. Vse okrajne, hranilne in posojilne blagajnice bi bile k vzajemni pomoči med seboj zvezane. Take okrajne gosposke bi bile zlasti kmečkemu stanu zopet podpornice, kakoršne je svoje dni imel pri svoji graščinski gosposdi. Okraju podložne bi bile občine, ki bi bile pa omejene na lastne občinske zadeve in na sodelovanje za javne upravne namene. Nad okraji bi decentralizaciji in polajšanju prebivalstva na korist, kakor tudi za lažje nadzorovanje okrajev najbrže in sicer v vsakem okrogu (Kreis) osnovali kresijsko gosposko s kresijskim zastopom za gospodarske zadeve kresijske. Za to je seveda treba popolnoma sam svojega deželnega zbora in njemu na strani edinostne samostalne njemu odgovorne deželne vlade, ki bi z deželnim zborom in najvišjim potrjenjem prestrojila deželne gosposke. Okrajna oziroma kresijska in deželna gosposka bi izvrševala sklepe okrajnih, kresijskih in deželnih zastopov. Če bi imeli samostalno edinostno, pravno deželno vlado, ki nebi ne samo delala nobene krivice in nje tudi drugim delati ne pustila, in ki bi zadeve deželne oskrbovala z ljubeznijo in večjim spoštovanjem, imeli bi potem po njej tudi nraven po pravičnem volilnem redu voljen deželni zbor, po njem pa pravične in primerne postavne, in imeli bi dalje pravne višje in nižje gosposke, hitro uradovanje in po ceni na vseh stopinjah, dobrodejno prostoto in jasnost v vseh razmerah. Potem bi se tudi Cerkvi in drugej narodnosti ne bilo treba pritoževati zarad zatiranja in nravnost in mir bi zopet vladala v deželi. To vse moramo pogrešati vsled sistema in trmoglavnosti, s katero se tistega držé. Dokler vladar deželne zadeve oskrbuje z državnim zborom in državnimi ministri, namesto z deželnimi zbori in deželnimi ministri, kakor n. pr. v trojedini kraljevini, ne bomo prišli na zeleno. Duhovit centralistični sistem ni in tudi ne nraven, ker se opira na posilstvo. Narodi ga niso naredili in ga tudi zdaj nočejo. Politika centralističnega sistema je pa tudi brezsrčna in politično neprevidna, je za

Avstrijo celo politika samoumora. Tisti trenutek, ko se oficijelna Avstrija z nrvnostjo sprijazni, propade sistem, in to je glavna reč, vse drugo je manje važnosti. Tu ne pomagajo nič ne bogate žetve, ne colnina, ne siromaška posojila. Tega tudi ne spremeni, če se obojno strankarsko ministerstvo narodom za hrbtom razgovarja o pogodbi, če se posameznim narodom v Cisli in Transli ne dajo njihove pravice. Saj v enomer delajo poskušnje in včasih jako čudne, le tega nočejo poskusiti, kar edino more rešiti življenje. Morda ni več daleč čas, ko bodo narode zopet potrebovali. Radoveden sem, s čim bodo v vojnem oklicu zapalo rodoljubje narodov zopet oživili, in kako bodo opravičili milovanja vredno brezskrbnost, s katero so pustili, da so mirna leta v popolni nedelavnosti minula. Morebiti jih dražijo nekatere večne pritožbe, toda dokler narodi tožijo in oporekajo, še vedno upajo. (Nemir.) Od tistega dne pa, ko umolknejo, več ne upajo in so nehali zanimati se za državo, ki je z vestjo in sramožljivostjo v očeh mnogih proč vrgla tudi pravico obstanka svojega.

Beseda o krščanski izreji otrok.

I. Krščanska vera, katero nas je edinorojeni Sin božji Jezus Kristus učil, nam je v naše izveličanje neobhodno potrebna, ker „brez vere ni mogoče Bogu dopasti“. Zato moramo vero vedno hraniti in braniti, pa tudi potemcem nepopačeno zapustiti; kajti tudi njim je v izveličanje potrebna. Djanski to dolžnost spolnujemo v krščanski izreji otrok. V sedanjem času, ko se krščanska vera od vseh strani hudo napada, je ta dolžnost, otroke po krščanski veri izrediti, toliko večja, v kolikor večji nevarnosti se nahajajo sv. vero zgubiti. Lastno opazovanje mladine in pogoste, grenke tožbe nas lahko prepričajo, da je mladina v veri in krščanskem obnašanju že veliko škode trpela, in s strahom si moramo priznati, da še nje utegne več trpeti, ker veliko ljudi se neprenehoma peča s tem, kako bi se mladina še bolje upljivu krščanske vere odtegnola, nasproti pa ni opaziti nikoga, ki bi to branil. V teh razmerah je tedaj krščanska izreja otrok, ki je vselej velike važnosti, zdaj še važnejša in imenitniša. Poglejmo torej: imenitnost in važnost krščanske izreje otrok!

Za Bogom, ki je največja dobrotā, ni ničesa, kar bi preseгло podobo božjo v angeljih in ljudeh. Zato je človeška duša stvarjena po podobi božji tisučkrat več vredna in bolj imenitna, kakor celi svet z vsem, kar je na nebu in na zemlji. Zakaj da je Bog vse to stvaril, ni bilo druga treba, nego da je hotel, da je rekel besedo, pa je bilo! Na človeško dušo pa so vse tri božje osebe od vekomaj obračale svojo darežljivo in milostljivo ljubezen. In o določenem času res Bog človeško dušo vstvari in da ona v sebi ohrani in čedalje bolj dovršuje podobo božjo, odkazal jej je svet poln pripomočkov, Cerkev polno milosti, nebesa polna radosti.

In Sin božji je 33 let delal, da bi v potu svojega obraza rešil jo sužnosti hudičeve ter jej pripravil vse pravice in dobrote detinstva božjega. In sv. Duh jo je takoj stopivšo na ta svet posvetil v zakramentu sv. krsta, podelil čednosti božje, nedolžnost in svetost ter jo v zakramentu sv. birmе še v tem potrdil. Z enako ljubeznijo vse tri božje osebe še zmiraj delajo za podobo božjo v človeku, dokler ne pride v večno nebeško veselje. Krščanski stariši! če to pomislite, spoznali bote, kako imenitne so duše vaših otrok. Te otroke je Bog vam v krščansko izrejo izročil, od vas bode jih enkrat zopet tirjal.

Vsaka zamuda v tej sveti dolžnosti bi bila tem nevarniša, čem marljivši je hudi duh, da bi izobrazovanje podobe božje deloma z svojim lastnim upljivom, deloma z pomočjo hudobnih ljudi motil, zaviral ali uničil. Sv. Janez je videl v skrivnem razodetju (XII.) veliko znamenje na nebu: ženo, v solnce oblečeno in luno pod njenimi nogami, in na njeni glavi krono dvanajsterih zvezd. Nasproti njej pa velikega rudečega drakona (zmaja), kateri je imel 7 glav in 10 rogov in na glavah 7 kron. In drakon je stopil pred ženo, ktera je imela roditi, da bi njenega otroka požrl, ko bi bila porodila. — Ta drakon, rudeč v znamenje njegove krvoločnosti, z 7 glavami v znamenje njegove zvitosti in prekanjenosti, imajoč 10 rogov in 7 kron v znamenje njegove velike in obširne mogočnosti — ta drakon je podoba hudičeva. Žena, kterej hoče zmaj otroke požreti, pomeni Marijo, Mater božjo, kterej je hotel božje dete z pomočjo divjega Heroda požreti; pomeni dalje sv. mater katoliško Cerkev, kterej želi njene otroke po zvitosti ali sili pokončati; pomeni naposled tudi vsako posamezno krščansko mater, ki ima dolžnost z krščansko izrejo v svojih otrocih izobraziti podobo božjo in jih proti napadom hudega duha braniti. Najleži bode to dosegla, če na to neprenehoma in zvesto pazi, in vse pripomočke porabi, ktere jej sv. vera in katoliška Cerkev ponujate. Sicer pa bo zmaj peklenski njenega otroka požrl in podobo božjo na njem uničil, bodisi da je otrok po njeni krivdi ali lenobi brez sv. krsta umrl, ali brez verskega poduka odrastel, ali je odraščen na krščanski nauk pozabil, ali ga ni v življenju spolnoval.

Ta nevarnost za krščansko izrejo otrok pa je še večji, ker tudi veliko ljudi dela po volji hudičevi nasprotovaje krščanski izreji; ti starišem in učiteljem njihovo itak težko dolžnost še težavnišo delajo in dober uspeh krščanske izreje zopet vničujejo. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Gos, njena odgoja, reja in pitanje.

II. Mlade goske zahtevajo veliko skrbi in postrežbe v prvi mladosti sicer ne rastejo dobro. Prvi čas se morajo bolj na toplem v zakurjeni

sobici držati in tudi po noči pri luči vsaj enkrat nakrmiti. Podne se jim brž ko stara hrana poide, nova postavi. Za kopanje jim je treba plitve posode z frišno pa ne premrzlo vodo. Po 6—7 dneh, ako je lep, solnčen dan, se v jerbasu na suho trato zanesó, da se tu nekaj časa prehodijo. Dežja in snega jih je pa treba skrbno varovati. O lepem vremenu smejo z starko tudi na prosto, pa nikar ne o rosi ali o slani. Ko začno močnejše žreti, se kuhana jajca iz njihove piče izpusté in pitajo se z močnatimi svalki, pozneje zjutraj in zvečer z hrano, ki se iz otrobov iz kuhanega zmučkanega krompirja in iz raznega zelenja napravila, zlasti iz sesekanih mladih kopriv, oseta, regrata in podobne spomladanske zelenjave. Posebno dobro jim dene mlado rženo silje. Po 14 dneh smejo že rženi kruh in sekano repo dobivati. Kolikor postanejo starejše, toliko delj časa se smejo na prostem puščati. Najhujši in za mlade goske najbolj nevarni čas je takrat, ko proti koncu tretjega tedna začno rumeno volno izgubivati in perje dobivati. Zdaj posebne skrbi in postrežbe potrebujejo. Tu se morajo bolj na toplem držati in z drobljenim ječmenom in mladimi koprivami krmiti. Pogosto se jim mora črstva voda dajati. Štiri tedne stare se smejo že cel dan na prostem puščati, da si same hrane iščejo. Le o poldne se jim še nekaj zdrobljenega ječmena ali kake druge imenovane hrane vrže. Tudi mesec julij je gosem nevaren. Navadno začne zdaj hrana pomanjkovati in mlade živalice dobivajo belo perje. Treba jih je zdaj dobro krmiti. Pozneje, posebno od žetve do sv. Mihela, se vzrasle goske same vzdržijo pasočé se po strniščih in pašnikih. Pozneje, če niso za pitanje odločene, se morejo z zmučkanim krompirjem, zeljem, z vseh sort repo pitati. Gosi, ktere so za kljanje namenjene, se pa z žoltim korenjem ne smejo krmiti, ker po njem meso dobi neprijeten okus.

Tudi gosi so marsikterim boleznim podvržene. Ako je junija in julija deževno vreme in ako nečisto vodo pijejo, se jih rada loti driska, proti kateri bolezní je okujina, t. j. železni delki, ki pri kovanju železa kot goreče iskre na vse kraje strkajo, v pitno vodo vrženi najboljši pomoček. Tudi se jim more v pitno vodo stolčeno smrekovo mladje ali drobno zdrobljena hrastova skorja nasuti ali pa hrana z tobakovim pepelom potrositi. Najboljša hrana so pleve, zlasti ovsene, ki se z zdrobljenim zrnjem ali napiljeno hrastovo skorjo pomešajo in z vodo polijejo. Včasih gosi oslabé, dobijo gole vratove, kar je gotovo znamenje sušice. V zdravilo se jim daje voda, v kateri se je razbeljeno železo hladilo. Tudi omivati s tako vodo jih je dobro. Proti mušicam, muham in kršelom, ki se zlasti okoli kresa gosem v nosnicah in ušesih rade zarejajo in jih včasih do smrti trpinčijo, najbolj pomaga makovo olje, s katerim se z pomočjo prileznega čopiča na dotičnih krajih pomažejo. Gosi z tako nesnago na sebi glave pogosto potresajo, vrat stegujejo in peroti pobešajo. Dobro

jih je na glavi in pod perutmi z smolovcem ali katanom mazati in jim v hlevu z pelinom in praprotjo nastiljati. Tudi se mora živalim pogosto prilika dati, da se morejo v vodi potapljati. Uši na glavna muka gosi se preganjajo z marljivim snženjem po hlevu, s peskom, da se v njem morajo kopati in pa z praprotjo, ki se jim tje polaga, kder po noči posedajo. Proti bolezni, ki goske o dolgo mrzlem in deževnem vremenu v tretjem tednu njihove starosti pograblja, ni dozdej nobenega znanega pomočka. Najboljše je živalice škodljivih vremenskih vplivov, kolikor mogoče varovati.

Dobiček gosje reje leži v prodajanju nepitanih in pitanih gosi in v perju, v tako imenovanem „živem blagu“, t. j. perje živim gosem popukano. Perje se dobiva s gosjim pukanjem. Navadno se perje puka 2 do 3krat na leto, vendar se pa to ne sme poprej goditi predno je perje godno, t. j. predno ne začne samo ob sebi izpadati in ko pipane peresne cevke niso več krvave. Štirikratno pukanje, kar je sem ter tje v navadi, ni preveč priporočati, ker gosi po njem preveč oslabé in perje nima časa popolnoma godno postati. Da živali po zimi mraza ne terpé in perna rast in jajčja lega ni zadržana, se perje ne sme niti prearahlo, niti prepozno pukati. Najprimernejši čas je začetek majnika, sred julija in zadnjikrat okoli sv. Mihela. Mlade gosi, ki so se spomladi vlegle, se morejo tedaj le dvakrat pukati, prvokrat meseca julija, ko jim je prvo perje popolnoma dorastlo in drugič nekaj tednov pred sv. Mihelom. Potem pridejo ali na prodaj ali na pitanje. One pa, ki so že julija ali avgusta za klanje odločene, se pred klanjem ne smejo pukati, ker bi preslabotne postale in koža preveč peresne strni dobila. Pri pukanju se perje po vratu pušča in tudi ozko perje pod perotmi, ker po pukanju tudi tega perja živali oslabé in peroti pobešajo. Tudi se ne sme premnogo perja po spodnjih stegnih popukati in le bolj po prsih, bokih, pod perotimi in po zgornjih stegnih. Puka se pa perje živim, ker je tako perje dosti boljše in ima več ceno, je manj mastno in za molje manj vabljivo, kakor perje zaklanih gosi. Od mladih gosi je perje druge puke boljše od onega prve puke. Poprek se računi kilo perja od osem gosi in kilo mehkega volnatega perja od 32 klavnih. Jedna gos daje na leto poprek pol kila pukovine in klavnega perja.

(Konec prih.)

Sejmovi na Štajerskem. 17. marca v Slov. Gradcu; 19. marca na Črni gori, v Vidmu, v Svičini, v Švanbergu, pri sv. Barbari v Haložah, v Kameci, v Ljubnem; 20. marca v Št. Ilu, pri sv. Jožefu nad Mariborom, v Ločah, pri sv. Križu na murskem polju, v Mahrenbergu, v Rušah, v Zibiki; 21. marca v Žigerskem, v Rogacu, na Blanci, pri sv. Jediti nad Laškim; 22. marca v Artiču; 23. marca v Ernažu, v Ivniku, v Ormužu, v Brašlovcah, v Stradnu, v Slov. Bistrici.

Sejmovi na Koroškem. 20. marca v Grebenju, v Ebersteinu in 26. marca v Weisseneggu.

Dopisi.

Iz Maribora. 8. t. m. je bila tukaj pri šolskih sestrah lepa svečanost. Dve deklici ste prejeli iz rok milostljivega kneza in škofa redovno oblačilo, in sicer: Maria Muskolin, Labinja rojena na otoku „Isola“ blizu Capo d'Istrije, in Maria Stiller, Slovanka, rojena v Tišnovicah na Moravskem. Prvi je bilo dano redovno ime Rozina in drugej ime Matilda. — Ob enem so napravile štiri novicinje prve začasne obljube na tri leta, in sicer: Maria Baumgartner iz Wolfsberga na Štajerskem, Marta Munda in Gabriela Plohl iz sv. Tomaža pri Veliki nedelji, — in Benedikta Črnko iz sv. Petra poleg Maribora. — Sploh je nad tem samostanom božji blagoslov očiten. V jeseni l. 1864. so prišle iz Gradca 3 sestre in prevzele v oskrb nekaj ubogih otrok „gospejske družbe“. Zdaj posedejo lasten samostan, obstoječ iz dveh velikih hiš in velikega krasnega šolskega poslopja. Število sester je naraslo na 28, in šolo v 7 razredih obiskuje okoli 400 malih in tudi že odraslih deklet. Med temi jih prebiva v samostanu 105, in 10 zmed njih se pripravlja za šolski poklic in za vstop v red šolskih sester. Ljudske učence, ki v samostanu prebivajo, so, se vé da, večidel iz naše domače škofije; vendar pa je tudi več zmed njih od daleč prišlo: iz gornjega Štajerskega, iz Beča in njegove okolice, iz Postojne na Kranjskem, iz Trsta itd.

Od sv. Petra pod Mariborom. V noči med 27. in 28. sveč. porabijo mrak lane nekteri dolgo-prstneži ter vlomijo v tako imenovani „Kurnikov Stock“. Tam poberejo različno hišno spravo, posteljnino, žlice itd. Tudi v pivnico si pot napravijo, kjer si „starega“ po srčni želji privoščijo. Da nebi pod težo ukradenih reči onemogli na potu, si v raznih poličnih in slatinskih glazih popotnico sladkega vinca seboj vzamejo. Pa vino v „Kurnikovem Stocku“ je bilo tako sladko, da sta ga Jožef Schwab iz Orešja, in Janez Murko, ki je „iz Viša pritiša“ preveč povžila ter sta na potu pijana obležala. Eden si je v neki grabi ukradjeno blazino postljal, drugi si je prazen vrč pod glavo — mesto vanjkoša — djal, in tako sta mirno spala do jutra, dokler niso nekteri ljudje iz mesta domov gredé obadva vzbudili in po kratki preiskavi gnali v Maribor pred sodnijo. Vino je pač le dobra reč, ker še grde tate pomaga loviti!

Na „Schlossbergu“ v fari sv. Marjete je tote dneve pogorela viničarija gosp. Purgajeva iz Leitersberga; pravijo da je tudi nekoliko živine, vsa druga hišna sprava bila od ognja pokončana. Ogenj je baje po nekem otroku bil natošen.

Iz Ptujja. (Razne novice). Človek ne vé, ali bi se jokal ali smejal, take reči se godijo danes. Dne 1. t. m. se je v našem mestu obesil

zopet 11leten deček, pekovski učencec, Anton Zelenko rojen v Podvincah okolice ptujske. Nekaj malo so ga grajali — on pa hajdi! po vrv in se obesi na kuhinjska vrata na klin. K sreči ga še o pravem času najde deklica, se vsa prestraši, zavpije, pokliče blapca, ki naglo prihiti in vrv prereže. Pobalin zopet živi; ali žalostno je, da se svojega grozovitega dejanja celo nič ne sramuje in ne kesa. Onih dveh beguncev naše realne gimnazije, o katerih ste zadnjič poročali, do danes 4. marca ni nazaj! Blizu pred enim tednom je eden (V. Černi) poslal očetu Matiju pismo za god iz Planine na Kranjskem. Čestital mu je lepo, a o razlogih in namenu svojega pobega ni črhnil besedice ne. Dostavil je, da se mu z tovarišem vred prav dobro godi, in da sta nakanila prehoditi „vesoljni svet“. Te dni se je čulo, da ju je v Gorici baje nek žandar vjel; zdaj ju bodedo menda skoro dobili „per šub“ nazaj. — V nedeljo 4. t. m. začela se je na stroške mestne in okraja ptujskega nedeljska šola za rokodelske učence. Uradno ime ji je: „der gewerbliche Fortbildungskurs für Gewerbslehrlinge“. Podučevali bodo v šoli nemško, menda učitelja g. Ferk in g. Robič. Od sv. Andraša v slov. goricah se poroča, da so pred nekaterimi dnevi skoro ubili znanega polenovca Muršeca. V nedeljo popoldne bil je na Bregu zvunaj Ptujja strahovit pretep. Okoli 30 kmečkih razposajencev iz okolice se je klalo z nožmi, da je kri curkoma tekla. Eden je na pol mrtev obležal in bil odnešen v bolnišnico; celo kopico so jih polovili in djali v zapor!

Od sv. Jurja na Ščavnici. Pomanjkanje denarjev postaja čedalje bolj občutljivo. Mnogi so prisiljeni jemati denar na menjice (Wechsel) pri tukaj dobro znanih radgonskih oderuhib, kar jih skoro vse spravlja na hoben in v pogubo. Kako hoče kmet toliko pridelati, prigospodariti, da bi za 100 posojenih goldinarjev plačeval po 40 in še več procentov? Boljše bi bilo, da bi naši ljudje pristopili k ljutomerskej posojilnici. — Nekaj časa sem že naše drobne otročiče nadlegujejo razne boleznitako, da jih mnogo umerje, to tem bolj ker nimamo blizu nobenega zdravnika, katerega smo krvavo potrebni. Ko bi se vendar pri nas hotel kdo izmed zdravnikov naseliti! — Te dni smo izvedeli, da se ne bodedo več v Radgono vozili, ne mi, pa tudi ne nobene težje pošiljatve; samo listinoša bo iz Negove sem in nazaj prihajal. Tako bodo listine vsaj za eno noč, če ne dalje, zaostajale in še za to prenašanje listin ponuja poštna direkcija tako skopo plačo, da bo ovi posel težko kdo rad prevzel. Ta novica nas je hudo iznemirila in smo podpisali in odposlali več prošenj, naj se nam naša pošta pusti in jej plača tako uredi, da bo podvzetnik zamogel izhajati!

Iz šoštanske okolice. Morebiti bote mislili č. čitatelji „Slov. Gosp.“, da je nas šoštanske Slovence že res nemčurski muren popil, ker ni iz Šoštanja v „Gosp.“ nikakega dopisa več čitati.

Da temu ni tako, da še živimo in gibljemo, smo pokazali pri volitvi 7. dec. še lanijskega leta, kaj da zamoremo storiti, ako smo složni in edini, ker le v edinosti je moč. Izbacili smo iz občinskega odbora vse šoštanske nemčurske želodarje; in volili večjidel same narodnjake, in „ferfluchte windische bauernkanalie“, (kakor nas imenujejo trški nemčurji, ki do vrata po omiki bredejo). Potem so bili od občinskega zastopa voljeni sledeči gg. Franjo Novak, posestnik v Drožmirji za župana, Valentin Medved, posestnik v Ravnah, Mat. Tamše posestnik v Drožmirji; Ivan Dermol, posestnik v Lokovici; in Ivan Vošnjak, usnjari in posestnik v Šoštanju; za svetovalce. Kar bi posebno rad vrlému novemu županu na srce položil, je slovensko uradovanje; akoravno se je neki rudečenosti menda iz „Reiha privandrani“ gospod, proti nekemu izrazil, „wir wollen keine Praserberger sein“, naj župan v slovenskem uradovanju Mozirjane posnema in pokaže, da ni sluga bismarkovčev, ampak župan od Slovencev voljen, in za čast svojega jezika vnet. Pa še nekaj č. g. urednik! Ako bi Vi blagovolili pobirati milodare za Turke, ali za kako častno sabljo kteremu koli paši; zagotovim Vas, da se smete nadjati od naših nemčurjev obilo podpore; bogme, morebiti prevzamejo tudi posel, da mesto ogrskih softov, nesejo sabljo potem na Turško; pa saj ne bo nič z Vami!

Iz Ogričevca pri Ljutomeru. Kakor povsod imeli smo tudi tukaj nove srenjske volitve. Poprejšnji župan, ki je sploh obče spoštovan, značajan in naroden mož, bil je izvoljen v odbor srenjski. Vsi smo torej pričakovali, da bo zopet postal župan. Toda neka svojat je toliko rovala, da so se glasovi tako razcepili, da je naposled moral razsoditi žreb, ki pa ni za nas srečno zadel, ampak za župana napravil človeka, katerega nobenej srenji na Slovenskem ne želimo. O njegovih nemških „perihth“ bodem prilično že poročal v „Sl. Gosp.“*)

Iz Gomilske. V št. 8 „Slov. Gosp.“ berem dopis od sv. Ruperta nad Laškim, v kterem se pritožujejo, da ne morejo dobiti župana, ker se sedajnemu milo stori odstopiti. Tolažilo Vas bo Ruperčane, ako slišite v tem dopisu, da ne samo Vam, ampak tudi nam se taka godi. Volitev za odbornike smo imeli 16. grudna 1876; župana še do danes nismo volili, v kljub vsemu prizadevanju. Kdo je tega kriv ne vemo. Ali to vemo, da se tudi naš župan kisló drži, ker bo mogel županstvo popustiti. Šest let je že od tega preteklo, ko je prinesel svojej ženi veselo novico, da je „Gospod“ postal. Mirno smo gledali njegovo delovanje kot župana, ali naveličali se smo. Pri zadnji volitvi odbornikov so se zdramili vrli Gomilčani in so volili večino odbornikov iz Gomilske, v kterej si hočemo tudi župana izvoliti, prvič ker je Gomilska večja kakor Trnova in Žakl, drugič ker želimo župana imeti pri cesti, da bo vsak lahko k njemu prihajal, med tem ko sedaj moramo vodo prebresti,

*) Nam bo prav ljubo!

Ured.

ker še ladje nimamo. Kmalu po dokončani volitvi odbornikov je župan videl, da je njegov propad gotov. Zato tuhta in „študira“, če je za njega še kaka pomoč. Solnce mu posije, obraz se zvedri, hitro se obrije in čedno umije, namaže škornje in po najkrajši poti mahne v Celje prosit, naj volitev župana zadržujejo. Njegova prošnja, kakor se zdaj prepričamo, je bila uslišana. Dvakrat smo se potrudili že v Celje k ces. okraj. glavarstvu prašat, kaj je z volitvijo; dvakrat smo se obrnoli pismeno na ces. okr. glavarstvo; vselej dobimo odgovor, da ima župan ukaz za volitvo že v rokah. Župan zopet trdi, da ničesar ni prejel. Kdo tedaj volitvo zadržuje, razjasnila nam bo, kakor upamo, višja namestinja v Gradcu, kamor smo se zdaj obrnoli. Našega župana pa prosimo, naj le pridno dela račun, kterega nam je dolžen ves čas njegovega županovanja, ker v kratkem bodo veljale tudi njemu besede: „Daj odgovor, ker zanaprej ne boš mogel več županovati.“ Majhna pešica prijateljev mu nebo pomagala, akoravno se zlo na nje opira. Opomniti še moram, da si je naš umirajoči župan lanijsko leto izposodil od brašlavske cerkve možnarje za neko slovesnost pri sv. Rupertu na Gomilskem. Dolgo časa je možnarje zadrževal in njih ni odrajtal, morebiti da bo jih še takrat sprožil, kedar bo zopet izvoljen za župana. Ali ker je bil oistro spominjan, tuje blago nazaj dati, njih odpošlje čez 2 meseca, le enega največjega si je pridržal, mislim zategavoljo, da vsaj eden z močnim glasom svetu naznani, kdo je zopet župan v Gomilskem! Pa pisavec teh vrstic župana opominja, naj ga le odrajta nazaj, ker prepričan sem, da v njegovo slavo več pokal ne bo.

Eden v imenu več odbornikov.

Iz Teharjev. (Poslano.) V tolažbo vsem tistim, kteri so po dopisu „iz celjske okolice“ v št. 10. „Slov. Gosp.“ zadeti in menda tudi razžaljeni, mene dolžijo in sumničijo, da sem jaz dopisnik; naj bode povedano, da jaz omenjenega dopisa nisem poslal.*) Jaz bi imel kaj druga pisati. Čemu tudi tako stikanje, iskanje in vohanje po dopisniku — saj ni nič neresničnega, ali celo razžaljivega bilo poročeno. Ker se pa ljudje znane baže tako bojijo, ako njih djanja pridejo na beli dan, je ta strah gotovo znamenje, da so njih dela malo kaj vredna. Resnica v oči kolje. Komu se krivica godi, naj popravi, ali naj se opraviči, ali pa naj toži — za to so gosposke. — Možko pa ni, zdaj tega, zdaj unega obirati in črniti. Z čem smo se pa mi duhovniki mlademu, dragemu, prijaznemu, postrežljivemu sosedu tako zamerili, da je svoje nam nerazumljivo sovraštvo do nas z beričem vred tako očitno in brezsravno kazal, to vé sam Bog. Berači si pripovedujejo, da je zavoljo tega na nas tako srdit, ker mu je farovski maček klobaso snedel. Ti grdi maček, ti! O tem sosedu bi pač zamogel reči: Bog nas varuj pred

*) G. Geršak ni poslal omenjenega dopisa!

Ured.

našimi prijatelji, pred sovražniki se bomo sami varovali. Obžalujem, da je ta zadeva prišla v časnik.

V. Geršak.

Iz Šmarja. Pred kratkim so predrzni tatovi napadli tukajšnja štibersko ali davkarsko kaso. Istrgali so železne križe na oknu, šipe potrupali in se ongavili vplezati, ali k sreči jih zapazi uradni služabnik in odžene tatove v pobeg. — Dne 6. marca t. l. v temni noči so pa brezbožni tatovi našo cerkev že četrtočkrat napadli in obropali. Postavili so lestvico na severni strani cerkve k oknu, šipe zdrobili, okno odprli in tako splezali na oratorij, lestvico so potem gori potegnili, njo v cerkev prestavili in tako noter dospeli. Najprej se cerkvene škrinjice lotijo. Ali ta je bila k težkemu kamnu priklenjena, z 3 ključavnicami zaprta in še z obešnico okovljena; ali vse je bilo še preslabo! Vse so polomili in razbili, in darovane siromaške penne pograbili, kojih pa gotovo ni bilo veliko, ker se je pred kratkim škrinjica izpraznila. Z tem niso bili zadovoljni, ampak segli so po altarjih in so pogrinjala pobrali vsem razve velikemu altarju, kder je bila platnina že lozna in preplezana. Cerkevne „špice“ so odtrgali in jih pod klop vrgli, platnino pa odnesli. Monštranci in obhajilnemu kelhu so tokrat prizanesli, ker so se prvokrat bili prepričali, da nista bila iz dragocene robe. Poskusili so z črtalom v žagreb prilomastiti, ali njih trud je bil vendar brez uspeha, ker so vrata in okno prav dobro okovljena. Vrnili so se zopet po enakem potu iz cerkve; lestvico so gospodarju pošteno nazaj postavili, rop pa odnesli, da ni duha ne sluha po njih. Velika predrznost je le bila, cerkev obropati tukaj, ker stoji sredi trga, kder so svetilnice razstavljene, — kder je ponočni čuvaj, ki celo noč po trgu gori in doli hodi in vsako uro po noči na ves glas milo prepeva, kder je kasarna žandarjev in polna kajha tatov. O drugih ponočnih tatvinah na polju in vinskih goricah, v žitnicah, v kravjih in svinjskih hlevih in drugih čumnatah še govoriti nečemo. Tako daleč smo zabredli, da, kdor hoče svoje imetje zavarovati, ali mora sam po noči čuvati ali si čuvaja najeti. —

Iz savinjske doline. „Sl. Gosp.“ je bil zadnjič povedal, da je bila gornje savinjska posojilnica v Mozirju razposlala — nemški račun in bilanco — Rechnung und Bilanz. — Pa ne samo z tem, ampak tudi v drugih ozirih se bočejo nekateri mozirski gospodje z nemščino odlikovati. Tako n. pr. so si bili napravili pred pustom v gostilni g. Kolenca zabavo „Tanzkränzchen“ in napisali tudi nemško povabilno polo, ki je romala po trgu od hiše do hiše. — Gotovo bodo morali tem gospodom, ki se v slovenskem Mozirju tako z nemščino odlikujejo, za to zaslugo kak „orden“ podeliti!

Iz Ribnice. Tudi pri nas ljudje mnogo tožijo o slabih časih in imajo prav; deske nimajo nobene vrednosti, kakor poprej; druga pa kmet pri nas nima skoro kaj prodati. Lani je bilo tukaj rži malo, pšenice nekaj več, kuruze pa skoro nič,

le oves je bil lep in tudi krompirja smo še precej nakopali. Zato ni prav, da ljudje preveč tožujejo, po drugod je še slabše, na primer na Bolgarskem, v Bosniji in v Hercegovini, kder divji Turki neusmiljeno kristijane trpinčijo, jih imetje ropajo in pogosto umarjajo. Ni lepo, da mi, njihovi brati slavjanski, za nje tako malo sočutja in djanske ljubezni skazujemo! V „Slov. Gosp.“ bremo, kako mu iz mnogih krajev dpošiljajo darov za uboge kristijane na Turškem, le iz Ribnice ni nikoli nič brati, čeravno stanuje v naši fari nad 3000 duš. Na pustni pondeljek so pri nas napravili veselico ali po nemški „Faschingsball“. Tam se je toliko ljudi zbralo, kakor da bi bil živinsk sejm. Mislím, ko bi naš g. župnik oznanili kako procesijo za dež ali za papeža itd. da bi se izmed ovih veselíčarjev menda malokdo udeležil.

Od sv. Margete niže Ptuj. Ko 27. febr. zvečer mesec popolnem otemni, — kakor da nebi hotel žalostna pričati bití nesreči — se v enem trenutku zažari celo obnebe blizu nas in nad nami še celo v 2 uri daljnem Ptujju je bil zvonik in mesto osvetljeno; in klic: „oganj!“ „oganj!“ nas vse prestraši. Pogoreli so popolnoma v Placarovski vesi 3 kmetje in 1 želarkinja vdova. Le malo obleke so rešili in nekatere druge reči; nekteri še si celo živine in eden tudi vozov (2) ni mogel oteti, ker je v enem hipu bilo vse v ognju!

Škoda znaša 10.000 fl. Le hitrej pomoči od vseh strani se je zahvaliti, da še več sosednih hramov ni pogorelo; tudi 2 mali brizgalnici ste temu nekoliko pomagale. Ali prašaj: kako je nesreča nastala? 13letni fantič je zvečer za sosednim hramom iz stare pištote streljal. Ali pa je fantič sam uzrok onej strašnej nesreči, ali njegovi stariši krivi, ki otroku vse prepuščajo in še njegovo sojevoljjo zagovarjajo — to naj Bog presodi! Da se pomilovanja vrednim nesrečezem vsaj za nekaj časa pomoč podeli in njihove solze pobrišejo, se je hitro sestavil odbor onim v pomoč; nabralo se je po celej fari in med pogorelce razdelilo blizu 60 mernikov zrnja, 80 funtov zabele, mesa, pšena, itd. Tudi les za stavljenje hramov se je ubogim revežem na dostih krajih obljubil! Da se enaka nesreča s streljanjem nebi ponavljala, se je pri zboru ostro sklenilo, da se streljanje, posebno o velikonočnih praznikih po srenjskih predstojnikih naj ostro zabrani — pa tudi se je odločilo, naj se za celo faro spravi večja brizgalnica, da bi bila hitra in zdatna pomoč, ako bi kedaj take žalostne pomoči bilo zopet treba.

Iz Koroškega. (Prevelikih srenj) smo se Slovenci skoro povsod branili, čeravno se vselej vseh uzrokov nismo zavedali in zgledi nesrečnih nasledkov nam sedaj kažejo, da smo pravo slutili. Tak zgled imamo na Doberlivesi. L. 1868. so liberalni in nemčurski poslanci v Celovcu sklenili, da se napravi v Doberlivesi „velika srenja“ in so torej 9 župnij z 8000 prebivalci stlačili v eno srenjo, ki je imela voliti 30 odbornikov in 15

nadomestnikov. Gospodarili v njej pa so doberli-
vaški nemčurji in njihov glavar Samitz. Slovenci
smo se tolikega strahovanja naveličali in skušali
l. 1873. nemčurski jarem otresti. Zmagali smo
v 2. in 3. razredu ter smo hotli v 1. prodreti z
vrlim g. Pogančem v Miklautzbofen. Ali ni se nam
posrečilo in zatorej smo g. Hobelna po domače
Ravnjaka pri št. Vidu prosili, da je županstvo
prevzel. Nerad je se lotil županovanja grozno
velike srenje in je še na svojo nesrečo in škodo
najela nekega zadušenega jurista in liberalnega
Mladoslavca za srenjskega pisarja, katerega je
naposled sodnija prejela in zaprla. Novi župan
je moral poprejšnjega zarad 2113 fl. tožiti in je
nekemu advokatu v Celoveu naprej plačal 200 fl.
Ali ta je zahteval še 400 fl., in ker mu jih župan
ni dal, je vsa pisma poslal nazaj malo pred po-
stavljenim dnevom. V tej sili hiti Ravnjak k advo-
kату v Velikovec. Ta vloži prošnjo za prelo-
žitev tožbe. Ali sodnija je prošnjo odbila in srenja
je 2113 fl. zgubila in vse tožne stroške. To je
župana silno žalostilo; začel je bolehati tako, da
je umrl. Ravno na svečnico smo ga pokopali.
Zapustil je svoje posestvo zadolženo, nesrečno udovo
in 8 sirot.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Po vsej Avstriji so se za-
čeli katoličani pripravljati na slovesno obhajanje
50letnice škofovanja Pija IX. in društvo sv. Mi-
haela pozivlja na 16.—19. april vse katoličane na
velik shod na Dunaj v pogovor o najvažnejših rečeh,
ki zadevajo vero in državo in vso človeško družbo.
Poziv priobčimo prihodnjč. — V državnem zboru
je dr. Kronawetter tožil, da ustavoverni poslanci
in sedanji ministri premehko postopajo zoper pod-
vzetnike železnice. Tako so podvzetniki moravsko-
šlezijske železnice za prodane akcije spečali 16 mi-
lijonov goldinarjev in vsaj za 6 milijonov dobička
v lastni žep vtekoli, delničarje pa slekli, železnico
slabo postavili in nje ne dokončali in sedaj bi naj
država t. j. davkeplačilec hirajočej železnici po-
magali! Isti poslanec je povedal, kako so poslanci
Bajanič, Keller in Ljubiša dobili od ministrów do-
voljenje staviti dalmatinsko železnico, potem do-
voljenje nekemu Gross-u in Knaaru prodali in ka-
kor bi trenil več sto tisoč goldinarjev zaslužili na
račun se vé — davkeplačilcev. To so res čudne
reči! — Južna železnica ima sedaj 2000 milijonov
frankov dolga. — Državni zbor bo od 25. marea
do 19. aprila počival in deželni zbori bodo smeli
od 4. do 18. aprila t. j. samo 14 dni zborovati;
to je res malo časa! — Ubogi Čehi morajo že pa
zopet voliti; 7. in 9. aprila imajo volitve za de-
želni zbor, v katerega pa iti nečejo, dokler bodo
ustavoverni Nemci v njem gospodarili. — Po veliki
noči bode naš in ogerski državni zbor razpravljal
o novej nagodbi na 10 let, kakor so njo oboji
ministri dogovorili. Magjarski minister Szell išče

nekoga, ki bi mu 40 milijonov posodil. — Sedaj
se vozi strelivo, živež in novi kanoni proti turškej
meji, zlasti v Karlovec, Sisek, Gradiško, Osek in
Petrovaradin. Železnicam se je naznanilo, da bodo
kmalu prevažale večje oddelke vojakov. Zagreb
mora poskrbeti za stanovanje 10.000 mož. Tudi
v Ljubljani so vse preiskali in zapisali, kje in ko-
liko vojakov se zamore kvartirati. Nekaterim
kmetom v okolici so že izročili vojaške vozove,
da bodo zamogli prevažati vojaške reči. Spomlad
bo letos — krvava!

Vnanje države. Ruski general in poslanik
Ignatijev se je od Bismarka odpeljal v Pariz, kder
se je pogovarjal z francoskimi državniki in je pri-
šel dnes na Dunaj, od koder se poda v Rim.
Pravijo, da bo potem ali sredi aprila ali z počet-
kom maja rusko-turški boj. — Nemci počenjajo z
Bismarkom nezadovoljni postajati; pruski jarem
se jim predrag dozdeva; samo za nove kasarne
tirja Bismark 168 milijonov. Da ga katoličani ne
ljubijo posebno, tega jim nihče ne more zameriti,
ker jihove škofe in mešnike neusmiljeno preganja
že 5 let; in naposled je liberalno gospodarstvo
na Nemškem pouzročilo grozno stisko za denar,
ki hiti večjidel v same južovske žepe in kase. —
Sv. oče Pij IX. so imenovali 11 novih kardinalov.
— Na Italijanskem zlasti v Siciliji lovijo sedaj
576 tolovajev in so za zasacenje nekaterih na-
stavljenj premije od 100 do 25.000 lir. Tolovaji
so strašno drzni; lovijo potujoče gospode, katere
potem le proti visokej odkupnini zopet izpuščajo.
— Na Francoskem v mestu Lyonu je med tkalci,
ki izdelujejo židano robo, toliko pomanjkanje dela
in zaslužka, da mora država miloščino deliti. —
Perzijski vojaki so vdrlj na Turško in tukaj vro-
pali 40.000 glav živine. Turški sultan bo moral
tudi zoper Perzijo boj začeti. — Angleži so svo-
jemu velikanskemu cesarstvu v Indiji pridjali novo
deželo Afganistan in se tako zopet bližej k Rusom
pomeknili; enkrat bodo z temi trčili in tedaj se bo
šlo, kdo bo gospod v Aziji: Anglež ali pa Rus;
in ker Angleži to slutijo, zato se napredovanju
Rusov ustavljajo, kder le zamorejo zlasti branijo
gnjilo Turčijo.

Turške homatije. Evropske vlade so od tur-
škega sultana firjale, naj postane krščanskim pod-
ložnikom bolj pravičen; sultan je nasvete zavrgel
in sedaj hoče ruski car, naj mu vse vlade dovol-
lijo, da gre z pripravljeno svojo vojno nad Turke.
Do sedaj so se Turki zanašali na Angleže in se
nadjali, da bodo ti zabranili rusko vojsko, ali celó
boj napovedali Rusom. Toda videti je, da utegne
turško upanje prazno biti; videti je, da utegnete
celó Avstrija in Rusija skupno v turške dežele
marširati, mohamedanske divjake razorožati in kri-
stijane strašnega 500letnega jarma rešiti. To smemo
sklepiti iz tega, da so se turški ministri začeli
Avstriji groziti, v Bosniji in Hercegovini vojske
zoper nas kupičiti in šance delati. V Bosniji že-
nejo Turki vse kristijane na delo, da navažajo

nasipe, delajo šance zlasti okoli Banjeluke. Drzni Turki se bahajo, kako bodo čez Savo mahnil in do Zagreba in še dalej vse pokončali. Ali časi nekdanje turške sile so minoli; sedaj še le doma zamorejo divjati; tako so v Banjiluki kristijanu Sovanoviču desnico odsekali, Kostiču pa živemu ude telesa z natezavnico razmeknili. — Črnogorski knez tirja, ako hočejo Turki mir skleniti, 40□ milj turške zemlje, trdnjavo Nikšiče in pa pristanišče za ladje na jadranskem morju. Turki temu nečejo priyoliti in zato ni verjetno, da se bo mir sklenil z Črnogorci tako, kakor z Srbi. Ti imajo sedaj mir, turška vojna zapušča Srbijo, kder je 3 mesta požgala, 200 vasi pokončala, 10.000 mož ubila in in 25.000 ranila. Srbi so veliko trpeli, ali svojih sobratov niso mogli rešiti iz turške suznosti. To bo storil krepkeji ruski meč. Ruska vojna je vsa pripravljena in čaka le na ugodniše vreme, kajti sedaj je palo veliko snega in huda zima pritisnila. Ali že to, da Rus na meji stoji, je velika sreča za kristijane na Turškem, kajti ovače bi divji Turki brez dvombe vse začeli pobijati!

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

XIV. Vleklo me je domu; povsod dobro, doma najboljše, sem si mislil in se toraj od Žavca poslovil, čeravno je gostoljubni župnik in moj stari znanec vedno v mene tiščal, naj še ostanem. Po kosilu je dal zapreči svoja bistra konjiča, ki sta urno drapala z menoj po gladki cesti proti Celju. Pri 3 kamenih podobah pa sem iz velike ceste krenol na desno, da obiščem Mater božjo v Petrovčah. Precej visok in tenek zvonik se že od daleč lahko vidi, cerkev pa gosti brami zakrivajo. O njej ne bodem veliko pisal; kdor hoče več izvedeti, lahko prilično pogleda v XIV. letnik Slomšekovih neprecenljivih Drobtinic, kder je cerkev v Petrovčah drobno popisal učeni župnik g. Jožef Ulag. Le nekoliko črtic hočem o njej tukaj znameniti. Postavil njo je brumberški graščak baron Miglio pred 200 leti. Na velikem altarju stoji veličastno in lepo okinčana podoba Marije; človeku se na prvi pogled zdi, da je živa. Dragi prstan, ki se njej na prstu blišči, ima posebno dogodbo; na levi strani je bronastej plošči z lafinskimi besedami vpisana. Pripoveduje se, da je baron Miglio bil pobožen gospod, ki je rad zahajal v petrovsko cerkev Marije častit. Tisti čas so grdi Turki pogosto vdiral v naše dežele in kamorkoli so prišli, povsod so strašno ropali, požigali in morili. Da bi tote divje sovražnike krščanskega imena vsaj nekoliko ukrotili, so se velikaši in graščaki pripravljali na boj. Tudi baron Miglio ni hotel za drugimi ostati. Vendar preden zasede vojnega konja, se poda v petrovsko cerkev, poklekne ponižno pred Marijo in jej obljubi svoje

žive dni neoženjen ostati, ako mu deviška mati nebeška sprosi srečno zmago nad sovražnikom. V znamenje storjene obljube potegne prstan iz svojega prsta in ga natakne Mariji na kazalec desne roke. Tako pripravljen se poda v turški boj. Vojska je bila huda, ker je bilo Turkov kakor listja in trave. Toda vkljub temu so zmagali kristijanski junaki in so Turka zapodili globoko v Bosnijo. Tudi baron Miglio se je hrabro vojskoval v pajačstvu nekega hrvatskega plemenitaša, kateremu so bili Turki drago hčerko vlovili in odgnali. Sovražna sablja rani tovariša na smrt. Umirajē prosi ta naj otme ugrabljeno hčerko in naj za njo skrbi. Baron Miglio stisne umirajočemu prijatelju roko, se potem zapodi med Turke, jih poseka in reši siroto devico ter njo srečno spravi na očetov dom. Pri skrbi za siroto mu pa ljubezen do device vleze v hrabro srce in je začel misliti na žentev. Ali sedaj ga iznemiruje misel, da je Marijo razžalil in svojo obljubo prelomil in da se torej ne spodobi več, da bi še nebeška kraljica dalej nosila njegov prstan. Zato poklekne pred njeno podobo in jo prosi za odpušcanje, ter hoče prstan iz njenega kazaleca vzeti — ali čuda velika, kazalec se pri tej priči skrči, da ga nihče ne more več iz prsta potegniti. Osupnjeni gospod se strahu in spoštovanja do Marije komaj zavē. Potem ponovi svojo obljubo, pozida na mestu stare cerkvice sedanjo veličastno hišo božjo in kmalu potem umerje. Kazalec na Marijini podobi je res skrčen tako, da se prstan iz njega potegniti ne da. Cerkev je snažna in vselej skrbno in okusno okinčana in farmani jo veliko rajše obiskujejo, kakor pa farno cerkev v Žavcu, ker je čisto na sredi župnije in prostorniša. Po prizadevanju sedanjega g. župnika je cela cerkev jako okusno na presno zmalana, kar jej daje znotraj čisto drugo podobo. Omeniti še moram orgle, ker jim bojda ni enakih v celi škofiji po sestavi in moči glasov. Opravil sem v prelepem svetišču kratko molitvico in poprosil nebeško kraljico, naj vzame tudi moje srce v dar, kakor je vzela prstan pobožnega barona, in me varuje vsega hudega, kakor prstan na mili roki. Potem se vsedem zopet na voz in šlo je proti Celju, kakor da bi me vetrovi nosili. Gosta megla debelega prahu se je za vozom valila in zagrnila ves ragled za menoj. Prišel sem v Celje močno hitro. Oblačilo na meni je vsa barvo izmenilo; bil sem, kakor da bi me kdo iz praha potegnil in gospe na koločvoru so me po strani gledale, dokler me ni strežnik z ščetinskim orodjem vsaj nekoliko oblizal in osnažil. Sedaj priropoče vlak iz Trsta; hitro zmuznem v prazen kupē in se stisnem v samotn kot ter se dam še tisti den privleči v Maribor, od koder sem drugo jutro srečno prišel nazaj v svoj ozki svičinski beden. Z Bogom čitatelji „Sjov. Gosp.“ in bralci mojega potovanja iz gosposkega Maribora v gorato Solčavo in prekrasno savinjsko dolino!

France Šrol.

Smešničar II. Nek imeniten gospod stopi v cerkvo sv. Štefana na Dunaju in si jo hoče ogledati. Bila je velika gnječa ljudi. Zdaj začuti gospod, da mu neka roka sega v žep. Brž se obrne, in ko zagleda fanta, kakih 16 let starega, mu reče: „Ali te ni sram? Takó mlad, pa že tak tat!“ — Fant mu brž odvrne: „Ali ni mar Vas sram? Tak gospod, pa še „židanega“ robca nima v žepu!“

Razne stvari.

(† *Ivan Tušek*) sloveči slovenski pisatelj je v soboto dopoldne v Ljubljani umrl še le 42 let star. Matica slovenska ga bo težko pogrešala. Slovenci smo zgubili enega najmarljivših in spretniših pisateljev.

(*Prošnja do nadsodnije v Gradcu*) so vložile občine in okrajni zastop brežiški, naj bi se notarjem odvzele komisije in zopet izročile sodnijskim uradnikom, sicer, pravi prošnja, postanejo notarji milijonarji, kmeti pa pridejo na beraško palico.

(*Dr. Kočevar*) je od Vranskega trga imenovan za častnega srenjčana; isto čast mu namerava skazati tudi njegov rojstni trg — Središče!

(*Za pribegle turške kristijane*) je daroval č. g. župnik Sebastijan Magdič 5 gld. Bog mu plati! Prenesek 12 gld. 10 kr. skup 17 gld. 10 kr.

(*Vojaskih novincev*) mora slovenski Štajer letos dati 1522; Maribor 23, mariborski in št. lenartski okraj 255, Celje in Laško 183, Kozje 76, Vransko 52, Konjice 89, Šmarje 65, Gornjigrad 65, Šoštanj 43, Rogatec 43, Brežice-Sevnica 111, Slov. Bistrica 68, Slov. Gradec in Mahrenberg 100, Ptuj 174, Ormuž 69, Ljutomer in G. Radgona 100.

(*Znanstvena predavanja*) so letos v Mariboru vsaki postni torek zvečer v dvorani velike realke. Prvi je govoril profesor Špiler in sicer o strupenih pijačah in jedilih. Drugi pa profesor dr. Pajek o vstanku kmetov v brežiškem okraju l. 1573. to pa tako zgovorno, izvrstno in zanimivo, da smo narodnega gospoda poprosili, naj nam za „Slov. Gosp.“ imenitni predmet slovenski priredi, kar nam je tudi blagodušno obečal.

(*Kopači ubili*) so 2. t. m. Mihaela Lozinška pri sv. Trojici v Halozah.

(*Volka ustrelili*) so 10. t. m. pri sv. Jurju na južni železnici.

(*Hudo ranjen*) je 11. t. m. bil Janez Skobej, delavec v Trbovljah na železnici, pri katerej konji vagona vlačijo.

(*Dva človeka zgorela*) sta 11. t. m. blizu Leobna, ker je nekdo hlev užgal tako, da sta oba hlapca storila strašno smrt v ognju!

(*Rudolfova železnica*) ne more z dohodki shajati in zato je iz državne kase lani dobila nič več,

kakor samo 5,280.000 gld. podpore v srebu. Kde pa drugi davkeplačilci dobijo kaj podpore!

(*Stavljenje novih šolskih poslopij*) je mesto Dunaj v 3 zadnjih letih stalo 2,946.070 fl.

(*Konjsko meso*) so začeli v Mariboru prodavati in uživati. Prvi tukajšnji konjski mesar je g. Peter Kriegseis, ter ima svojo mesnico pri sv. Magdaleni v Franc-Joževi ulici šte. 21. Zdrave debele konje dobro plačuje.

Dražbe III. 16. marca Šalk v Polskavi 5600 fl., Jož. Grabaer v Reichenburpu 516 fl., Anton Potočnik 1460 fl. pri sv. Lenartu; 21. marca Jož. Lovec v Prenosu 13115 fl.; 22. marca Mat. Kranjc v Podgradu 2186 fl.; 23. marca Rozalija Vihar 800 fl. v Janeškemvrhu, Marija Butolen 350 fl. v Siteču, Filip Kokol 1400 fl. pri sv. Barbari v Halozah.

Listič uredništva. Dopisi iz Pohorja, Lembaha, od Ščavnice, iz celjske okolice, od Slivnice pri Mariboru, iz šmarske okolice in iz Babincev smo morali odložiti. G. D. pri Velikejnedelji: Vaš „steckbrieff“ za orglarjem se ne more v „Slov. Gosp.“ objaviti!

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶⁶/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarsica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.		
Maribor	9	10	6	60	5	20	3	70	5	30	5	20	5	10
Ptuj	8	80	6	—	5	20	3	40	5	30	5	20	5	20
Ormuž	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	10	10	7	37	5	20	4	20	5	30	—	—	4	88
Celovec	10	10	8	10	5	60	3	58	5	16	4	46	5	56
Ljubljana	10	24	6	40	4	70	3	74	6	80	4	40	5	95
Varaždin	9	—	8	—	5	—	4	—	5	10	5	40	5	80
Zagreb	9	—	8	—	3	80	3	70	5	10	6	30	5	—
Dunaj	13	50	10	70	8	50	3	20	6	80	—	—	—	—
Pešt	13	10	9	77	7	92	7	75	5	90	5	—	—	—

V Mariboru. Krompir 3 fl. 10 kr. Hl. — fažol 14, leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 12 kr. liter. — Pšenično gres 26, prednja moka 22, srednja 17, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr., svinjsko maslo 90, slanina frišna 54, slanina prevojena 86 kr., puter 1 fl. — kr. Kg. — Jajce 2¹/₂ kr. vsako. — Govedina 44, teletina 52, svinjetina mlada 52 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3 — mehka, fl. 2-80 Kbmt. — Ogelje trdo fl. 1 —, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 70 kr. slama 2 fl. 80 kr., stelja 2 fl. 30 kr. za 100 Kg.

Loterijne številke:

V Trstu 10. marca 1877: 77 66 32 89 39.

V Lincu „ „ 52 30 26 25 56.

Prihodnje srečkanje: 24. marca 1877.

Najnovjši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63:— Srebrna renta 68:— Zlata renta 74:— Akcije narodne banke 830— Kreditne akcije 149.— Napoleon 9-88 — Ces. kr. cekini 5-85 — Srebro 112-90

Za veliki teden

silno potrebna knjižica:

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen poduk

za vse

cerkvene služebnike

se dobiva v Ljubljani pri M. Gerberju H. Ničmanu, J. Lercherju, v Celju pri J. Schmidtu, v Mariboru pri A. Novaku, v Celovcu v tiskarni družbe sv. Mohora, v Konjicah pri založniku č. g. Jerneju Vohu. Da si cerkveni služebniki lažje naročijo knjižico, katero so jim skofjski listi: lavantinski, ljubljanski, krški itd. najbolj gorko priporočali, se je cena takole znižala. Mehko vezana knjižica se dobiva po 20 kr.; trdo v papir vezana po 25 kr. v platno vezana po 30 kr. Kdor jo želi po pošti sprejeti, naj priloži 5 kr.

za poštnino.

„Angeljska služba“ posebej natisnena 3-5 se dobiva po 4 kr.

**Grof H. Atems-ova
semenska štacija**

3-3

pri sv. Petru blizu Graeca

priporočuje p. n. prijateljem vrtinarstva in gospodarjem svoja semena pridelana na lastnem zemljišču.

Cenovnik se vsakemu dopošlje zastonj, ako ga kdo poželi.

Učenci se prejemajo v poduk v vrtinarstvu.

Napis se napravi:

gräfl. H. Attems'sche Sammencultur-Station
in St. Peter bei Graz.

Orglarska in mežnarska služba.

Pri farni cerkvi sv. Petra v Zavodnjem se orglarska in mežnarska služba oddaje. Dohodki obstojé v zapisani bernji, prostem lepem stanovanju, prosti kurjavi i. t. d. sploh se služba dobrim prištevaty smeje.

Prošniki naj svoje prošnje vložijo pri farnem predstojništvu do 20. aprila t. l.

2-3

Lep hramec

2-3

v prijaznem trgu spodnjega Štajerja, posebno prilichen za č. g. duhovne v pokoju! Več se izvé

10 Č, Č,

Poste restante

Egidi-Tunell.

Dobra vinogradničarska služba.

Štajerska deželna sadje- in vinorejska šola pri Mariboru oddaje z 1 majem 1877. službo vinogradničarja pri vinogradu v grof Brandis-ovem logu. Letno plačilo je 500 fl. s prostim stanovanjem in kurijatvijo. Prošniki morajo imeti spričevala v dokaz, da so zmožni saditi in okrbovati vinograde in sadunosno drevesje. Prošnje se sprejemajo do 5. aprila t. l. pri podpisanem ravnateljstvu. Vinogradničar zamore oženjen biti; znanje slovenskega jezika daje prednost.

Maribor, 22. februarja 1877.

Ravnateljstvo

sadje- in vinorejske šole.

Hram na oddajo

v Obrežju blizu Središča hišno število 74. s ciglom pokrit, tri hiše za stanovanje, velika kuhinja in sbramba, od spodaj velika pivnica za 100 štertinkakov, nad hišo tla za zrnje; 1 štala za 4 konje, 1 pa za 4 krave, pa 6 svinjskih hlevov, posebej še mala pivnica, vendar brez druge zemlje. Hram je pri veliki cesti in je posebno primeren za kupčijo z vinom ali zrnjem. Ceno in in plačilne pogoje pové lastnik

Vincenc Terstenjak.

**Poduk v sadje- in vinorejstvu
za goste.**

Na deželni sadje- in vinorejski šoli pri Mariboru se bo od 9. do 21. aprila 1877. vršil poduk v sadje- in vinorejstvu za goste. Udeležiti se zamore 20 Štajercev, 18 let starih in toliko izobraženih, da so kos predavanja razumevati. Vsaki den bo strokovnaški učitelj g. Henrik Kallman podučeval v sadje- in vinorejstvu od 10-12. ure dopoldne; popoldne bodo praktična razkazivanja. Zeleči poduka udeležiti se morajo do 5. aprila t. l. to pismeno naznaniti ravnateljstvu.

Maribor, meseca marca 1877.

Ravnateljstvo

sadje- in vinorejske šole.